

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 8

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 342 sahifa.
E'lon qilishga 2024-yil 7-avgustda ruxsat etildi.*

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich, i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., Navoiy davlat pedagogika instituti rektori
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, p.f.f.d., (PhD), Buxoro muhandislik-texnologiya instituti rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU Hududiy ta'lim muassasalari va markazlar bo'yicha prorektor v.b.
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TDIUprofessori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d., TSUE professori
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Musayeva Shoiraz Azimovna, SamDu IS instituti professori
Cham Tat Huei, (PhD) USCI universiteti professori, Malayziya
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d.,(PhD) "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d.,(PhD) TAQU katta o'qituvchisi
Djudi Smetana, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Krissi Lyuis, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Ali Konak (Али Кўнак), i.f.d., prof., Karabuk universiteti dosenti, Turkiya
Glazova Marina Viktorovna, i.f.n., "LUKOIL-Energoservis" Kompaniyasi iqtisodchisi, Moskva.
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., (PhD) TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Oqil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjaevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Rae Kwon Chung, honorary professor of TSUE, Nobel laureate, South Korea,

Osman Mesten, member of the Turkish Parliament, head of the Turkey-Uzbekistan Friendship Society

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, DSc, Prof., Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Buzrukkhanov Sarvarkhan Munavvarkhanovich, DSc, Deputy Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, DSc, Prof., Deputy of the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Sayfullo Normatovich CSc, Prof., Rector of Academy of Labor and Social Relations

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, DSc, Prof., TSUE Vice-Rector for Scientific Affairs and Innovation

Kalonov Mukhiddin Bakhritdinovich, DSc, Prof., Rector of the Navoi State Pedagogical Institute

Siddikova Sadokat Ghaforovna, PhD, Rector of the Bukhara Institute of Engineering and Technology

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, DSc, Prof., acting Vice-rector for regional educational institutions and centers of TSUE

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, DSc, Prof., of TSUE

Samadov Askarjon Nishonovich, CSc, Prof., of TSUE

Slizovsky Dimitriy Yegorovich, DSc, Prof., of the People's Friendship University of Russia

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, DSc, Prof., Rector of International "Nordic" University

Akhmedov Ikrom Akramovich, DSc, Prof., of TSUE

Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja ugli, DSc, Prof., of TSUE

Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of the DGPO of the Republic of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of the DCECGPO of the Republic of Uzbekistan

Eshtayev Alisher Abduganievich, DSc, Prof., of TSUE

Shoira Azimovna Musaeva, professor of SamDu IS Institute

Cham Tat Huei, PhD, professor at USCI University, Malaysia

Akhmedov Javokhir Jamolovich, PhD, deputy of executive director of the "El-yurt umidi" fund

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, PhD, Senior Lecturer at Tashkent University of Architecture and Construction

Judy Smetana CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Chrissy Lewis CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Ali Konak DSc, Prof., Associate Professor of Karabuk University, Turkey

Glazova Marina Viktorovna, CSc, economist at LUKOIL-Energoservis Company, Moscow.

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, associate professor of TSUE

Sevil Piriyea Karaman, PhD, doctoral student at Ankara University, Turkey

Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, independent researcher of TSUE

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

G'afurov Doniyor Orifovich, p.f.f.d., (PhD)

Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Benchmarking asosida oliy ta'lim muassasalarining raqobatbardoshlik xususiyatini oshirish.....	16
Qo'ng'irotboy Avezimbetovich Sharipov, Zaynutdinova Umida Djalolovna	
Mehnat resurslarini samarali boshqarish orqali ish bilan bandlikni ta'minlash	20
Shakarov Zafar Gafforovich	
Трансформация человеческого капитала в условиях цифровизации и внедрения искусственного интеллекта в банковскую экосистему	24
С.С. Исмаилов	
“Kreativ iqtisodiyot” va “kreativ industriya”: mohiyati, nazariy jihatlarining tahlili	32
Dusmuxamedov Oybek Suratbekovich	
Muammoli kreditlar va ularni bartaraf etish yo'llari.....	37
Tojiyev Sardor Dilmurod o'g'li	
Don mahsulotlari tarmog'ida mavjud kamchiliklar va ularning yechimlari	41
Sh.B. Donayev	
Eksportni rivojlantirish iqtisodiy o'sishning asosiy omillaridan biridir	45
Xursandov Komiljon Maxmatkulovich	
Yirik soliq to'lovchilar bo'yicha soliq ma'muriyatchiligini tashkil etish.....	49
Idirisov Alisher Otajonovich	
Institutsional investorlar faoliyatini tashkil etishning konseptual jihatlarini.....	53
Sultanov Maxmud Axmedovich	
Poverty in developing countries: new problems and solutions.....	57
Amirdjanova Sitara Sunnat kizi	
Факторы, влияющие на успешное функционирование скандинавской модели развития экономики	61
Вохидова Мехри Хасановна	
Анализ зарубежного опыта методологии оценки финансового потенциала развитых стран.....	69
Буранова Лола Вахобовна	
Mamlakatimizda islom moliyaviy xizmatlarini joriy etishning zarurligi.....	78
Babamatov Tolib Hakimovich	
Davlat-xususiy sheriklik loyihalarining tashkiliy-huquqiy mexanizmlari	83
S.A.Karabayev	
O'zbekiston tijorat banklarida valyuta operatsiyalarini amalga oshirish yo'llari	90
Yusupov Aziz Shuxratovich	
Sanoatda raqamli transformatsiyaning shakllanishi va rivojlanishi	95
Gulbayeva Feruza Islamovna	
Oliy ta'lim muassasalarining mamlakat iqtisodiy rivojlanishiga ta'siri.....	102
Sherov Alisher Bakberganovich	
Maxsus kiyimlar tikishda foydalaniladigan gazlamalar tahlili	107
Sayidova Maftuna Hamroqul qizi	
O'zbekistonda elektron bank xizmatlarini o'zgartirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish	111
Umarova Malika Baxtiyarovna	
Оценка влияния налоговой системы на финансовое состояние организаций.....	116
Умида Юлдашева	
Теоретическое обоснование интернет-маркетинга в социальных сетях.....	120
Арипходжаев Саидамир Фузулиддинович	

Sport tashkilotining marketing strategiyasini ishlab chiqish.....	127
Ismoilov Sherzod Dilshodovich	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda klaster tizimini joriy qilish jarayonlari.....	132
Ziyadullayev G'ayrat Umidulla o'g'li	
Hududlar soliq salohiyatini oshirishda soliq risklarini boshqarishning zamonaviy tendensiyalari	138
Sharipov Narzullo G'ulomovich	
O'zbekistonning xalqaro bozordagi faoliyatini kengaytirishda marketing strategiyalaridan foydalanish samaradorligi.....	144
Shadieva Madina Djaloliddin qizi	
Xususiy tadbirkorlik va kichik biznes subyektlarining rivojlanish tendensiyalari.....	148
Jumanazarova Z.K.	
Xalqaro savdoning O'zbekiston iqtisodiyotiga ta'siri	154
Rashidov Bekzod Ulug'bek o'g'li, Isayev Laziz Baxtiyorovich	
Oliygochlarni optimallashtirishda sinergiya samarasiga erishish yo'llari	158
Adizov Sanjar Rashidovich	
Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida bank tizimining barqarorligini ta'minlash asosida aholi kambag'allik darajasini qisqartirish	165
Xoliyorov Murod Qahramon o'g'li, Xoliyoro Shoxista Qahramon qizi	
Концептуальная основа маркетинга в социальных сетях в туризме.....	174
Касимова Зилова Гуламиддиновна	
O'zbekistonda don mahsulotlari klasterlarida ishlab chiqarish va xo'jalik faoliyatini rivojlantirish	182
Alimov G'ayratjon Abduraxmon o'g'li	
Актуальные проблемы и пути решения приватизации государственного имущества в узбекистане	186
Шахзод Сайдуллаев	
Ttijorat bank daromadlaridagi risklarni baholash va boshqarishni takomillashtirish	192
Ahmedov Komron Muhammadaliyevich	
Sanoat korxonalarini iqtisodiy salohiyatini oshirishga ta'sir etuvchi omillar tahlili.....	196
Quyjanov Xurshid Abdullayevich	
Tashkilotning moliyaviy natijalarini hisobga olishda auditni takomillashtirish masalalari	200
Bakayev Xurshid Maxmudovich	
Yirik soliq to'lovchilar bo'yicha hududlararo davlat soliq inspeksiyasi o'rni va ahamiyati	206
Normurzaev Umid Xolmurzaevich	
Анализ международного опыта в сфере тепличного овощеводства	214
Нурутдинова Зухра Алишеровна	
Hududda turizm xizmatlarini rivojlantirishda xorijiy mamlakatlar tajribalarining mohiyati	220
Madaminova Sanobar Askarovna	
Hududning iqtisodiy o'sishini "yashil" iqtisodiyot asosida shakllantirishning nazariy asoslari	226
Shomirzayev Abdug'affor Abdujabbor o'g'li	
Davlat tibbiy sug'urta jamg'armasi faoliyati tahlili.....	230
Umurzakova Mo'tabarxon Nodir qizi	
Qurilish materiallarini ishlab chiqarish korxonalarining boshqarish tizimini takomillashtirish.....	234
Uzakova Umida Ruziyevna	
O'zbekistonda turistik majmualarni boshqarishning zamonaviy konsepsiyalari va yondashuvlarining metodologik jihatlarini.....	241
Xomidov Qaxxorali Qurbonali o'g'li	
Aktiv va reaktiv quvvatlari tushunchasi va ularni soliqqa tortishdagi mavjud muammolar	247
Boykabilov Bahodir Mustafayevich	

Kichik sanoat zonalari korxona va mahsulotlar raqobatbardoshligini baholashga uslubiy yondashuv	251
Ozoda Batirovna Sakiyeva	
Investitsion jozibadorlikni baholashning uslubiy jihatlari	255
N.N.Zikrillayev	
Hududlarda turizm tarmoqlari infratuzilmasi va uni rivojlantirishni boshqarishning metodologik jihatlari	263
Saidova Dilfuza Abdufattohovna	
The connection of legal protection of geographical indications and state's economic growth	268
Almosova Shahnoza Sobirovna	
Kichik biznesning integratsiyalashuv mexanizmlarini shakllantirish	273
Israilov Rustam Ibragimovich	
Aksiyadorlik jamiyatlarida biznes jarayonlarni samarali boshqarishning nazariy asoslari va o'ziga xos xususiyatlari	277
D.D. Suvanova	
Оптимизация маркетинговой деятельности вузов узбекистана для привлечения абитуриентов	283
Шамшиева Наргизахон Носирхужа кизи	
Davlat budjetidan aholini uy-joy bilan ta'minlashning o'ziga xos xususiyatlari	290
Xannarov Komiljon Karimovich	
Tijorat banklarida transformatsiyalashuv jarayonlarining tahlili	296
Yoqubov Murodjon Valibekovich	
Роль инновационных инфраструктур в обеспечении конкурентоспособности промышленных предприятий	302
Каримов Хожакбар Махамаджон угли	
O'zbekiston qishloq xo'jaligida Osiyocha ishlab chiqarish usuliga asos solinishi	306
Abdulla Abduqodirov	
Kichik biznes korxonalari ishlab chiqarishida innovatsion jarayonlarni tadqiq qilish yo'llari	312
Nasrullayev Feruz Furqatovich	
Ijtimoiy-iqtisodiy adolat – barqaror rivojlanish kafolati	318
Alimov Nasimjon Hoshimovich	
“Istiqlol” memhonxonasi reklama faoliyati tahlili	322
Musayeva Shoirazimovna, Usmonova Dilfuza Ilhomovna	
To'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda asosiy belgilovchi omillar	328
Xaydarov Xurshidbek Latipjonovich	
Enhancing Industrial Efficiency through Integrative Sustainability Approaches	334
Kholmukhamedova Feruza	
Современные способы получения нефтяных битумов	338
Юлдашев Норбек Худайназарович, Махмудов Мухтор Жамолович, Комолов Руслан Илхомбекович	
O'zbekistonda agrobiznes orqali hududlarni rivojlantirish masalalari	342
Islomov Jamshed Davronovich	

O'ZBEKISTONDA AGROBIZNES ORQALI HUDUDLARNI RIVOJLANTIRISH MASALALARI

Islomov Jamshed Davronovich

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi bosh inspektori

Annotatsiya: Agrobiznes O'zbekistonning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishida, ayniqsa, qishloq xo'jaligi mahalliy iqtisodiyotning tayanchi bo'lib qolayotgan turli mintaqalarida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ushbu maqolada O'zbekistondagi agrobiznesning ko'p qirrali xususiyati o'rganib chiqildi, uning hozirgi holati, hukumatning uning rivojlanishini qo'llab-quvvatlash borasidagi sa'y-harakatlari va boshqa mamlakatlar tajribasidan saboq olishi mumkin jihatlari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: agrobiznes, hukumat, qishloq xo'jaligi, baholash, mintaq, investitsiya.

Abstract: Agribusiness plays a decisive role in the economic and social development of Uzbekistan, especially in various regions where agriculture remains the backbone of the local economy. This article examines the multifaceted nature of agribusiness in Uzbekistan, its current state, government efforts to support its development, and lessons learned from other countries' experiences.

Key words: agribusiness, government, agriculture, evaluation, region, investment.

Аннотация: Агробизнес играет решающую роль в экономическом и социальном развитии Узбекистана, особенно в различных регионах, где сельское хозяйство остается основой местной экономики. В данной статье рассматривается многогранный характер агробизнеса в Узбекистане, его нынешнее состояние, усилия правительства по поддержке его развития, а также уроки, извлеченные из опыта других стран.

Ключевые слова: АПК, государство, сельское хозяйство, оценка, регион, инвестиции.

KIRISH

O'zbekiston mustaqillikka erishganidan so'ng sezilarli iqtisodiy va ijtimoiy o'zgarishlarni boshdan kechirdi. Mamlakat iqtisodiyoti an'anaviy ravishda qishloq xo'jaligiga asoslangan bo'lib, paxta asosiy ekin hisoblanadi. Global bozorlardagi so'nggi o'zgarishlar, atrof-muhit muammolari va barqaror iqtisodiy o'sishga bo'lgan ehtiyoj qishloq xo'jaligi sektorini qayta baholashga turtki bo'ldi. Fermer xo'jaliklari yetishtirishdan tortib, oziq-ovqat mahsulotlarini qayta ishlash va tarqatishgacha bo'lgan barcha faoliyat turlarini o'z ichiga olgan agrobiznes O'zbekistonda mintaqaviy rivojlanishning hal qiluvchi omili sifatida namoyon bo'ldi.

O'zbekiston hukumati mintaqaviy mutanosib rivojlanishga erishishda agrobiznes muhimligini tan oldi. Keng ekin maydonlari, qulay iqlimi va strategik joylashuvi bilan O'zbekiston jahon qishloq xo'jaligi bozorlarida muhim ishtirokchiga aylanish salohiyatiga ega. Davlatimiz tomonidan ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, investitsiyalarni jalb qilish va qishloqlarni agrobiznes orqali rivojlantirishga ko'maklashish maqsadida turli islohotlar amalga oshirildi. Bu tashabbuslar mintaqaviy tafovutlarni kamaytirish, ish o'rinlari yaratish va oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha kengroq strategiyaning bir qismidir.

Katta salohiyatga qaramay, O'zbekistonda agrobiznesni rivojlantirishda bir qator muammolarga duch kelmoqda. Bularga eskirgan infratuzilma, texnologiyaning yetarli darajada o'zlashtirilmaganligi, suv tanqisligi va tuproq degradatsiyasi kabi ekologik muammolar kiradi. Bundan tashqari, turli hududlarda agrobiznesning rivojlanish darajasida sezilarli nomutanosiblik mavjud bo'lib, bu tengsiz iqtisodiy imkoniyatlar va o'sishga olib keladi.

MAVZUGA OIDADABIYOTLAR SHARHI

Agrobiznes iqtisodiy o'sishni oshirish, aholi turmush darajasini yaxshilash va barqaror amaliyotni ilgari surish orqali mintaqaviy rivojlanishni rag'batlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Qishloq agrobiznesiga asoslangan agropolitan hududlarning rivojlanishi mintaqaviy iqtisodiy o'sishni sezilarli darajada oshiradi va fermerlar daromadini oshiradi. Ushbu yondashuv ekotizim barqarorligini iqtisodiy

rivojlanish bilan birlashtiradi, bu esa jamoa mahsuldorligini oshirishga va mintaqaviy iqtisodiy taraqqiyotga olib keladi [1].

Mintaqaviy agrobiznesda strategik boshqaruv va raqamli iqtisodiyot vositalarini tatbiq etish tarmoq samaradorligi va raqobatbardoshligini oshiradi. Bu barqaror rivojlanishni qo'llab-quvvatlash uchun raqamli yechimlarni integratsiyalash va boshqaruv tizimlarini modernizatsiya qilishni o'z ichiga oladi [2].

Agrobiznes faoliyatini diversifikatsiya qilish mintaqaviy raqobatbardoshlikni mustahkamlaydi va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni qo'llab-quvvatlaydi. Baykal mintaqasi misolida mintaqaviy marketing mahsulotlari va iqtisodiy barqarorlikni oshirishda diversifikatsiyalangan agrobiznesning ahamiyati ko'rsatilgan [3].

Samarali davlat tomonidan tartibga solish va investitsiya mexanizmlari agrobiznesdagi tarkibiy o'zgarishlar uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega. Davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishi agrobiznes subyektlarining raqobatbardoshligini oshiradi, turdosh tarmoqlar va umumiy hududiy rivojlanishga ijobiy hissa qo'shadi [4].

Mintaqaviy agrobiznesni boshqarish tizimlarida innovatsion rivojlanish strategiyalari kichik va o'rta korxonalarni yirik agrobiznes qiymat zanjiriga integratsiya qilish uchun muhim ahamiyatga ega. Bu muvofiqlashtirilgan o'zaro hamkorlikni ta'minlaydi va mintaqaviy darajada iqtisodiy ta'sirni maksimal darajada oshiradi [5].

Agro oziq-ovqat tarmoqlarini qayta joylashtirish va mintaqaviy eko-iqtisodiy tashabbuslarni rivojlantirish qishloq va eko-iqtisodiy rivojlanishning asosiy omili hisoblanadi. Ushbu yondashuv ko'p funksionallikni ekologik tovarlar va xizmatlar bilan birlashtiradi, mintaqaviy barqarorlikni oshiradi [6].

O'zbekistonda agrobiznes rivojlanishi va samaradorligiga to'sqinlik qiluvchi bir qancha muhim muammolarga duch kelmoqda. Xususan, O'zbekistondagi ko'plab fermerlarda yetarli texnik bilim, biznesni boshqarish qobiliyati va marketing ko'nikmalari yetishmaydi. Bu kamchilik ularning biznesni rivojlantirish uchun investitsiya kapitalini jalb qilish yoki undan samarali foydalanish imkoniyatlarini cheklaydi. Bundan tashqari, qishloq joylarida xususiy maslahat xizmatlari va konsalting xizmatlarining kamligi mavjud [7].

Hakimov va boshqalarning fikricha, yig'ish, tashish, saqlash, qayta ishlash, qadoqlash va sertifikatlash bilan bog'liq yuqori xarajatlar qishloq xo'jaligi sohasi samaradorligiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Cheklangan qayta ishlash va qadoqlash quvvati, ayniqsa, meva-sabzavot sanoatida katta yo'qotishlarga olib keladi [8].

Saloxiddinov va boshqalar fikricha, iqlim o'zgarishi O'zbekistonda sug'oriladigan dehqonchilikka jiddiy ta'sir ko'rsatib, hosilning yo'qolishiga va qishloq xo'jaligi mahsulotlari sifatining pasayishiga olib keldi. Qishloq aholisi qishloq xo'jaligidan daromadi past, irrigatsiyaga yuqori qaramlik va bu muammolarni hal qilish uchun moslashish choralari cheklangan [9].

O'zbekistonda agrobiznes sektori ko'plab muammolarga duch kelmoqda, jumladan, texnik bilimlarning yetarli emasligi, infratuzilmaning yetarli emasligi, iqlim o'zgarishining ta'siri, investitsiyalar yetishmasligi va agroklaster rivojlanishining dastlabki bosqichidir. Bu muammolarni maqsadli islohotlar, takomillashtirilgan infratuzilma va texnik qo'llab-quvvatlash orqali hal etish mintaqada agrobiznesning barqaror rivojlanishida hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'ladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistondagi agrobiznes o'zining xilma-xilligi va mintaqaviy o'ziga xosligi bilan ajralib turadi, bu mamlakat iqlimi, tuproq turlari va tarixiy qishloq xo'jaligi amaliyotini aks ettiradi. Farg'ona vodiysi, Samarqand, Buxoro, Xorazm, Surxondaryo va Qashqadaryo kabi janubiy viloyatlar agrobiznes bilan shug'ullanuvchi asosiy hududlardir. Har bir hudud milliy iqtisodiyotga turlicha hissa qo'shadigan o'ziga xos qishloq xo'jaligi xususiyatiga ega.

Farg'ona vodiysi o'zining unumdor tuprog'i va qulay iqlimi bilan mashhur O'zbekistonning eng serhosil dehqonchilik hududlaridan biridir. Ayniqsa, bog'dorchilikda kuchli, turli meva va sabzavotlar yetishtiriladi. Viloyatda chorvachilik ham salmoqli o'rin egallaydi.

Samarqand va Buxoro hududlari tarixan uzumchilik va meva yetishtirish bilan mashhurdir. Ayniqsa, Samarqandda uzum va vinochilik rivojlangan, Buxoro esa anor va poliz mahsulotlari yetishtirish bilan mashhur.

Xorazm viloyati an'anaviy ravishda O'zbekistonning asosiy eksport mahsuloti bo'lgan paxta yetishtirish bilan shug'ullanadi. So'nggi paytlarda ekinlarni diversifikatsiya qilish yo'lidagi o'zgarishlar sholi va sabzavot yetishtirishning ko'payishini ko'rsatdi.

Surxondaryo va Qashqadaryo respublikamizning janubiy qismida joylashgan bu viloyatlar paxta va g'alla yetishtirishda katta ahamiyatga ega. Ular, shuningdek, sitrus mevalar sanoati o'sib bormoqda.

Bu hududlar birgalikda O'zbekiston qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarishga hissa qo'shadi, biroq ularning rivojlanish darajasi suv resurslaridan foydalanish, infratuzilma va bozorga kirish kabi omillar ta'sirida turlicha bo'ladi.

Agrobiznes O'zbekiston iqtisodiyotining muhim tarmog'i bo'lib, yalpi ichki mahsulot, bandlik va eksport daromadlariga sezilarli hissa qo'shadi. So'nggi ma'lumotlarga ko'ra, qishloq xo'jaligi mamlakat yalpi ichki mahsulotining taxminan 25 foizini tashkil qiladi va ishchi kuchining qariyb 30 foizini ish bilan ta'minlaydi.

Agrobiznesning yalpi ichki mahsulotga qo'shgan hissasi mintaqalar bo'yicha farq qiladi, Farg'ona vodiysi va Samarqand viloyatlari yuqori qiymatli o'simliklar yetishtirish tufayli yetakchilik qiladi. Xorazm kabi paxta yetishtirishga qattiq bog'langan hududlar qo'shilgan qiymat jihatidan kamroq hissa qo'shadi, ammo valyuta tushumlari uchun muhimligicha qolmoqda. Agrobiznes qishloq joylarda bandlikning asosiy manbai hisoblanadi. Farg'ona vodiysi kabi ko'p tarmoqli qishloq xo'jaligiga ega bo'lgan hududlarda ishsizlik darajasi birgina hosilga tayanadigan hududlarga nisbatan pastroqdir.

O'zbekistonning agrobiznes sektori, xususan, bog'dorchilik mahsulotlari eksporti o'sishining asosiy omili hisoblanadi. Yangi meva, sabzavotlar va qayta ishlangan oziq-ovqat mahsulotlari Rossiya, Xitoy va Yaqin Sharqda bozorlarga ega bo'lgan asosiy eksport mahsulotidir. Eksport mahsulotlari va bozorlarini diversifikatsiya qilish ustuvor vazifa bo'lib, Samarqand va Surxondaryo kabi viloyatlar muhim rol o'ynamoqda.

O'zbekistonda agrobiznes dinamikasini yaxshiroq tushunish uchun turli mintaqalardan olingan aniq misollarni ko'rib chiqish maqsadga muvofiqdir.

Farg'ona vodiysi meva-sabzavot yetishtirish va eksport qilish bo'yicha kichik fermerlar va agrobiznes bilan hamkorlikda mustahkam bog'dorchilik tarmog'ini muvaffaqiyatli rivojlantirdi. Tomchilatib sug'orish va zamonaviy dehqonchilik texnikasining joriy etilgani hosildorlikni oshirib, daromad va turmush farovonligini oshirdi.

Tarixan paxtaga ixtisoslashgan Xorazm suv tanqisligi va tuproqning sho'rlanishi tufayli qiyinchiliklarga duch kelgan. Ammo ekinlarni diversifikatsiya qilish va barqaror dehqonchilik amaliyotini joriy etish bo'yicha so'nggi tashabbuslar orqali, shuningdek, hududning davlat imtiyozlari bilan qo'llab-quvvatlangan guruch ishlab chiqarishga o'tishi iqtisodiy natijalarni yaxshilashni boshladi.

Samarqandning uzum va vinochilik sanoati qo'shimcha qiymatga ega qishloq xo'jaligi modelidir. Qayta ishlash korxonalariga yo'naltirilgan investitsiyalar va marketing strategiyalari mahalliy ishlab chiqaruvchilarga ham ichki, ham xalqaro bozorlarga chiqish imkonini berdi, bu esa mintaqaning iqtisodiy rivojlanishini kuchaytirdi.

Muvaffaqiyatlarga qaramay, O'zbekistonda agrobiznesni rivojlantirish oldida bir qancha muhim vazifalar turibdi:

1. Infratuzilmaning, xususan, transport va saqlash obyektlarining yetarli darajada emasligi qishloq xo'jaligi mahsulotlarini samarali taqsimlashga to'sqinlik qiladi. Bu, ayniqsa, yo'l tarmoqlarining yomonligi va muzlatkich kameralarning yo'qligi o'rim-yig'imdan keyin katta yo'qotishlarga olib keladigan chekka hududlarda muammo-lidir.

2. Fermerlar va agrobiznes subyektlari moliya sektorining rivojlanmaganligi va qattiq kreditlash mezonlari tufayli ko'pincha kredit olishda qiynaladi. Bu esa ularning hosildorlikni oshirish uchun zarur bo'lgan zamonaviy texnika, urug'lik va o'g'itlarga sarmoya kiritish imkoniyatlarini cheklaydi.

3. Zamonaviy qishloq xo'jaligi texnologiyalarini o'zlashtirish, ayniqsa, kichik fermer xo'jaliklari mavjud hududlarda past darajada qolmoqda. Bu o'qitish va arzon texnologiyalardan foydalanish imkoniyatining yetish-masligi bilan bog'liq.

4. Sug'orishning samarasiz amaliyotlari va iqlim o'zgarishi tufayli kuchaygan suv tanqisligi asosiy tash-vishdir. Xorazm va Qoraqalpog'iston kabi mintaqalar, ayniqsa, zaif bo'lib, qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishiga tahdid soladigan jiddiy suv tanqisligiga duch kelmoqda.

5. Hukumat agrobiznesni qo'llab-quvvatlash uchun islohotlarni amalga oshirgan bo'lsada, siyosatni amalga oshirishda investorlar va fermerlar uchun noaniqlikni keltirib chiqaradigan byurokratik to'siqlar va nomu-vofiqliklar mavjud.

O'zbekiston hukumati agrobiznesning mintaqaviy rivojlanishdagi muhim rolini tan oldi va sohani qo'llab-quv-vatlash bo'yicha turli siyosatlarni amalga oshirdi. Xususan:

- qishloq xo'jaligini diversifikatsiya qilish, hukumat ekinlarni paxtadan ko'proq daromadli bog'dorchilik mah-sulotlariga diversifikatsiya qilishni targ'ib qildi. Ushbu siyosat o'zgarishi subsidiyalar, texnik yordam va bozorga kirish tashabbuslari bilan qo'llab-quvvatlandi;

- infratuzilmani yaxshilashga, xususan, irrigatsiya tizimlari, yo'l tarmoqlari va omborxonalarga katta miqdorda investitsiyalar kiritildi. Muhim hududlarda agrologistika markazlari qurilishi hosildan keyingi yo'qo-tishlarni kamaytirish va bozorga kirishni yaxshilashga qaratilgan;

- hukumat fermerlar va agrobiznesning moliyalashtirish imkoniyatlarini yaxshilash maqsadida xalqaro moliya institutlari bilan hamkorlik qildi. Qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish loyihasi kabi dasturlar kredit liniyalari va zamonaviy texnologiyalarni o'zlashtirish uchun grantlar ajratadi;

- eksportni oshirish uchun hukumat qo'shni davlatlar va undan tashqari davlatlar bilan savdo shartnomalari tuzdi, shu bilan birga, qishloq xo'jaligi mahsulotlari sifatini sertifikatlash va marketingni qo'llab-quvvatlashga sarmoya kiritdi.

- oxirgi yer islohotlari qishloq xo'jaligiga uzoq muddatli investitsiyalarni rag'batlantirishi kutilayotgan yerga egalik xavfsizligini yaxshilashga qaratilgan.

O'zbekiston hukumati agrobiznes sohasini o'zgartirishga, uning iqtisodiy o'sishni ta'minlash, mintaqaviy tafovutlarni kamaytirish va oziq-ovqat xavfsizligini yaxshilash salohiyatini e'tirof etishga qaratilgan qator tashab-

buslarni amalga oshirdi. Bu sa'y-harakatlar qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish, iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish va qishloq aholisining turmush farovonligini oshirishga qaratilgan keng ko'lamli strategiyaning bir qismi bo'ldi.

O'zbekiston qishloq xo'jaligi siyosatining markaziy tarkibiy qismlaridan biri paxtachilikning tarixiy hukmronligidan voz kechib, meva, sabzavot va g'alla kabi qimmatli ekinlarning keng turlarini o'z ichiga olgan holda o'simlikchilikni diversifikatsiya qilish bo'ldi. Paxtadan muqobil ekinlarga o'tayotgan fermerlar uchun hukumat subsidiyalar va moddiy rag'batlantirishlarni joriy qildi. Bu imtiyozlar soliq stavkalarini pasaytirish, arzon kreditlar olish, urug'lik va o'g'it kabi mahsulotlar uchun to'g'ridan to'g'ri subsidiyalarni o'z ichiga oladi.

Diversifikatsiyani qo'llab-quvvatlash uchun hukumat paxtadan tashqari ekinlar uchun ichki va xalqaro bozorlarni rivojlantirishga sarmoya kiritdi. Bu savdo kelishuvlari orqali bozorga kirishni yaxshilash, eksport kvotalarini belgilash va xalqaro savdo yarmarkalarida ishtirok etishni osonlashtirishni o'z ichiga oladi. Diversifikatsiya siyosati, shuningdek, paxta yetishtirish bilan bog'liq tuproq degradatsiyasi va suv tanqisligi kabi ekologik muammolarni hal qilish zarurati bilan bog'liq. Suvni kamroq talab qiladigan ekinlarga o'tish barqaror qishloq xo'jaligi amaliyotini rivojlantirishga qaratilgan.

So'nggi yillarda agrobiznesni rivojlantirishda infratuzilmaning muhim rolini e'tirof etgan holda, hukumat qishloq xo'jaligi infratuzilmasini yaxshilashga katta sarmoya kiritib kelmoqda. Hukumat tomonidan olib borilgan eng muhim islohotlarni 1-jadvalda keltirib o'tganmiz.

1-jadval. Mamlakatimizda qishloq xo'jaligi infratuzilmasini yaxshilashga oid olib borilayotgan chora-tadbirlar tahlili.

CHORA-TADBIR NOMI	SABAB VA NATIJALAR
SUG'ORISH TIZIMLARI	O'zbekiston qishloq xo'jaligida suvning ahamiyatini inobatga olib, hukumat irrigatsiya tizimlarini modernizatsiya qilishga ustuvor ahamiyat berdi. Loyihalarda mavjud sug'orish tarmoqlarini rekonstruksiya qilish, tomchilatib va purkab sug'orish kabi suvni tejaydigan texnologiyalarni joriy etish, yangi sug'orish kanallari barpo etishga alohida e'tibor qaratildi.
AGROLOGISTIKA MARKAZLARI	O'rim-yig'imdan keyingi yo'qotishlarni kamaytirish va bozor samaradorligini oshirish uchun hukumat asosiy qishloq xo'jaligi hududlarida agrologistika markazlarini tashkil etdi. Bu markazlar fermerlarga o'z mahsulotlarini uzoqroq saqlash va kengroq bozorlarga chiqish imkonini beruvchi omborxonalar, qayta ishlash bo'linmalari va transport markazlarini taqdim etadi.
TRANSPORT TARMOQLARI	Yaxshilangan transport infratuzilmasi, shu jumladan, avtomobil va temir yo'llar qishloq joylarni bozorlar bilan bog'lashda hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'ldi. Yangi yo'llarning qurilishi va mavjudlarini ta'mirlash transport xarajatlari va vaqtini qisqartirib, qishloq xo'jaligi tovarlarining mamlakatimiz ichida va tashqarisida harakatlanishini osonlashtirdi.

O'zbekiston agrobiznes tarmog'i, xususan, bog'dorchilik mahsulotlari bo'yicha salmoqli eksport salohiyatiga ega. Hukumat eksport tartib-qoidalarini soddalashtirib, ilgari qishloq xo'jaligi eksportiga to'sqinlik qilgan byurokratik to'siqlarni kamaytirdi. Bunda bojxona tartib-taomillarini soddalashtirish, eksport tariflarini pasaytirish, ixtisoslashtirilgan eksport zonalarini tashkil etish kiradi.

Mamlakatimiz qishloq xo'jaligi mahsulotlari uchun yangi bozorlarni ochish maqsadida bir qancha ikki va ko'p tomonlama savdo shartnomalarini tuzdi. Ushbu kelishuvlar qo'shni davlatlar, Yevropa Ittifoqi va Osiyo bozorlariga kirishni osonlashtirdi. Shuningdek, O'zbekiston qishloq xo'jaligi mahsulotlarining xalqaro bozorlarda raqobatbardoshligini oshirish uchun hukumat sifat nazorati va sertifikatlashtirish tizimlariga sarmoya kiritdi. Bu mahsulotlarni sinovdan o'tkazish va sertifikatlash laboratoriyalarini tashkil etish, shuningdek, oziq-ovqat xavfsizligi va sifati bo'yicha xalqaro standartlarni joriy etishni o'z ichiga oladi.

Atrof-muhitning barqarorligi O'zbekistonning agrobiznesni rivojlantirish strategiyasida asosiy e'tibor hisoblanadi. Hukumat tomonidan suvdan foydalanish amaliyotini takomillashtirish, jumladan, suvni tejovchi texnologiyalarni joriy etish, irrigatsiya tizimlarini qayta tiklash va qishloq xo'jaligida suvdan samarali foydalanishni rag'batlantirish dasturlari amalga oshirildi.

Tuproqning tanazzulga uchrashi va cho'llanishga qarshi kurash bo'yicha tashabbuslar, ayniqsa, sho'rlanish va eroziyadan jabrlangan hududlarda boshlangan. Bu tashabbuslar orasida o'rmonlarni qayta tiklash dasturlari, tuproqni saqlash texnikasini joriy etish va almashlab ekishni rag'batlantirish kiradi.

Qishloq xo'jaligi sektoriga iqlim o'zgarishiga moslashishga yordam beradigan strategiyalar ishlab chiqilmoqda. Ular orasida qurg'oqchilikka chidamli ekin navlari bo'yicha tadqiqot va ishlanmalar, iqlimga mos qishloq xo'jaligini rag'batlantirish va qishloq xo'jaligini rejalashtirishga iqlimiy jihatlarni integratsiyalash kiradi.

Yuqoridagi o'rganishlar asosida ko'rish mumkinki, O'zbekiston hukumati tomonidan turli tashabbus va siyosatlar orqali agrobiznesni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan kompleks yondashuvni ko'rsa-

tadi. Bu harakatlar mintaqaviy barqaror rivojlanishga erishish, agrobiznes tarmog'ining raqobatbardoshligini oshirish, qishloq aholisining turmush farovonligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Umuman olganda, xulosa o'r'nida shuni aytish mumkinki, O'zbekistonning agrobiznes sektori mintaqaviy rivojlanish, aholi turmush darajasini yaxshilash va mamlakat iqtisodiyotini diversifikatsiya qilishga hissa qo'shish uchun salmoqli salohiyatga ega. Bu salohiyatni ro'yobga chiqarish hukumat, xususiy sektor va xalqaro hamkorlarning mavjud muammolarni hal etish va erishilgan muvaffaqiyatlarni mustahkamlash uchun birgalikdagi sa'y-harakatlarini talab qiladi. O'zbekistonda agrobiznesning uzluksiz rivojlanishi nafaqat iqtisodiy zarurat, balki mamlakatning kengroq ijtimoiy va ekologik maqsadlarining asosiy tarkibiy qismidir. To'g'ri siyosat, investitsiyalar va innovatsiyalar bilan O'zbekiston o'zining agrobiznes sektorini jamiyatning barcha qatlamlariga foyda keltiruvchi dinamik va barqaror mintaqaviy rivojlanish mexanizmiga aylantira oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Surya B., Saleh H., Hamsina H., Idris M. & Ahmad D. (2020). RURAL AGRIBUSINESS-BASED AGROPOLITAN AREA DEVELOPMENT AND ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SUSTAINABILITY: REGIONAL ECONOMIC GROWTH PERSPECTIVES. International Journal of Energy Economics and Policy. <https://doi.org>
2. Semkin A., Alpatov A., Voronin E. & Belyakova K. (2019). Areas of development strategy for the regional agribusiness management system. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 403. <https://doi.org>
3. Vikhoreva M., Malanina Y., Ogloblin V. & Baklashkina O. (2019). Diversification issues and prospects of agribusiness development in the Baikal Region. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 315. <https://doi.org>
4. Turlenko N. (2019). EXPERIENCE OF USE OF INVESTMENT MECHANISMS OF STATE REGULATION OF REGIONAL STRUCTURAL TRANSFORMATIONS IN AGRO BUSINESS. Ukrainian Journal of Applied Economics. <https://doi.org>
5. Lyashenko R. (2023). STRATEGIC ASPECTS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF REGIONAL AGRIBUSINESS MANAGEMENT SYSTEMS. Scientific opinion: Economics and Management. <https://doi.org>
6. Marsden T. (2010). Mobilizing the regional eco-economy: evolving webs of agri-food and rural development in the UK. Cambridge Journal of Regions, Economy and Society, 3, 225-244. <https://doi.org>
7. Amonov M., Steward B., Mirzaev B. & Mamatov F. (2021). Agricultural Development and Machinery Usage in Uzbekistan. 2021 ASABE Annual International Virtual Meeting, July 12-16, 2021. <https://doi.org>
8. Khakimov R., Sarsengaliy B., Rozikov J., Mamatkulov M., Ismailov K. & Durmanov A. (2022). Current state of agriculture in the republic of Uzbekistan and the need for improving the efficiency of agro-clusters in the fruit and vegetable industry. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 1043. <https://doi.org>
9. Salokhiddinov A., Boirov R., Ismailov M., Mamatov S., Khakimova P. & Rakhmatullaeva M. (2020). Climate change effects on irrigated agriculture: perspectives from agricultural producers in eastern Uzbekistan. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 612. <https://doi.org>

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

